



14 УСТОЙЧИВО ИЗПОЛЗВАНЕ НА СВЕТОВНИТЕ ВОДНИ РЕСУРСИ

Какво трябва да постигне светът до 2030 година?

- Да се предотврати замърсяването на морската среда от различни източници.
- Да се осигури рационално използване и опазване на морските и крайбрежните екосистеми за избягване на неблагоприятни последици.
- Да се разшири научното сътрудничество за отстраняване на последиците от окисляване на океана.
- Да се осигури ефективно регулиране на риболова и управление за възстановяване на рибните запаси.
- Да се осигури спазване на нормите на международното морско право

Световните океани - тяхната температура, химичен състав, теченията и животът в тях управляват глобалните системи, които правят Земята обитаема за човечеството.

Нашата гъждовна вода, питейната вода, времето, климатът, бреговата линия, голяма част от нашата храна, а дори и кислородът във въздуха, който дишаме, всички се предпоставят и регулират в крайна сметка от морето.

През цялата човешка история океаните и моретата са били жизнено важни проводници на търговията и транспорта.

Доброто управление на тези важни глобални ресурси е от ключово значение за нашето устойчиво бъдеще.

Факти и данни:

- Океаните заемат три четвърти от повърхността на Земята, съдържат 97 процента от водата на Земята, и по обем представляват 99 на сто от жизненото пространство на планетата.
 - Животът и ежедневието на над три млрд души зависят от биологичното разнообразие на морето и на морския бряг.
 - В световен мащаб пазарната стойност на морските и крайбрежните ресурси и индустрии се оценява на 3 трилиона щатски долара годишно, или около 5% от световния БВП.
 - Океаните съдържат почти 200 000 идентифицирани видове, но реалните числа са близо до милиона.
 - Океаните поглъщат около 30 на сто от въглеродния двуокис, генериран от хората, следователно са важен буфер за въздействието на глобалното затопляне.
 - Океаните са най-голям източник на протеин. Повече от 3 милиарда души зависят от океаните като основен източник на протеин.
 - В морския риболов са заети пряко или косвено над 200 милиона души.
- 40% от световните океани са силно засегнати от човешката дейност – замърсяване, изчерпване на рибата, загуба на крайбрежни местообитания.



Занимание „Устойчиво рибарство, миграция и конфликти“

Цел на занятието:

Да се стигне до обсъждане на глобалните проблеми за ограничените природни ресурси и за потенциала от конфликти и миграционни процеси.

Указания за дейността:

Разделете учениците в малки групи, всеки с кутийка гребни бонбони.

Обяснете на учениците, че кутийките са океаните, а бонбоните са рибите.

Дайте на учениците сламки, с които да ловят риба и им кажете, че има ограничения в рамките на различните рибни сезони.

Единственото правило е, че всеки ученик може да улови само по 2 риби всеки сезон и да изхрани с тях цялото си семейство, и да оцелее до следващия рибен сезон.

След всеки рибен сезон „океаните“ се попълват едно към едно, както се предполага, че става в естествената среда. Учениците, които са взели повече от разрешеното, ще останат да стоят пред един госта по-празен океан.

Продължете заниманието, като дадете на няколко ученика лъжици вместо сламки, с които да ловят риба. Тази нова „технология“ им помага да ловят рибата по-лесно.

Обикновено по време на това занимание се получава така, че една или повече от групите изпразват своите океани. Тъй като на участниците не е казано, че не могат да постъпват така, тези ученици може да опитат да мигрират към океаните на другите ученици и да се опитат да ловят от тяхната риба. Това най-вероятно ще доведе до конфликти, често учениците със сламки ще отблъскват съучениците си, които вече имат лъжици.

Когато урокът свърши, водещият може да започне дискусия, например за устойчивия риболов, или за конфликтите, причинени от изчерпването на ресурсите. Всичко това ще доведе до обсъждане на глобалните реалности.

Продължение:

Опитайте да обсъдите с по-малките си връстници всички видове труд и работни места, свързани с океана, с изследването на океаните. Запишете на дъската. Помолете ги да си представят как ще изглежда един успешен екип за океанска експедиция.

Океанологът – с какво се занимава?

Океанолозите се занимават с изучаване на водите, моретата и океаните, със състоянието на дъното и на брега, с наблюдение на водната флора и фауна. Анализът на физическите, химическите и биологичните процеси, протичащи в дълбините на моретата, дават възможност на учените да прогнозираят по-нататъшното развитие на екосистемите. Главната задача на океанолозите е екологична: спасяването на природните богатства на океаните, предотвратяването на изчезването на един или друг вид от подводната флора и фауна. Изследванията на океанолозите се използват и в риболова, в хидротехниката и военната сфера, в палеонтологията и биологията. Голяма част от изследванията се извършват със специално оборудвани кораби, подводни лодки и други технически съоръжения. За набиране на информация или материали океанолозите се спускат във водните дълбини.